

Osoba Piłata w *Mistrzu i Małgorzacie* Michaiła Bułhakowa jako ucieleśnienie wewnętrznego rozdarcia człowieka.

Ocena postawy bohatera

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń zna przedstawienie postaci Piłata zawarte w *Piśmie Świętym* i w *Mistrzu i Małgorzacie*. Wie, czym jest obowiązek obywatelki i rola społeczna człowieka.

b) Umiejętności

Uczeń potrafi charakteryzowanie postaci, dostrzegać wszystkie aspekty i motywy decyzji podejmowanych przez bohatera i oceniać jego postawę. Uczeń identyfikuje i rozumie konflikt zachodzący w sercu człowieka pomiędzy postawą obywatelską, czyli wiernością wypracowanym przez ogół regułom i zasadom a moralnością, czyli wiernością własnemu sumieniu. Rozumie znaczenie słów: umywać ręce.

2. Metoda i forma pracy

Metoda ekspresyjna: wyrażanie swojego poglądu na temat postaci Piłata.

Praca z książką i heureka: głośna lektura, wspólna analiza, próby wyciągania wniosków, własne spostrzeżenia. Uczniowie pracują z tekstem. Odnajdują odpowiednie fragmenty.

Metoda poznawczo-poszukująca: dyskusja na temat moralności, obowiązków i roli społecznej człowieka.

3. Środki dydaktyczne

1. Michaił Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*.
2. Kopia z *Pisma Świętego* – fragment rozmowy Piłata z Chrystusem.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Sprawdzenie wiadomości uczniów dotyczących Męki Pańskiej. Jak postrzegają w niej rolę Piłata i jak odbierają jego postać?

b) Faza realizacyjna

Piłat w oczach Świętego Jana.

Krótką wzmianką historyczną na temat tego, kim był Piłat i jaką funkcję pełnił.

Lektura fragmentów *Pisma Świętego*, przedstawiających Piłata.

Analiza rozmowy Piłata z Jezusem.

Jaki obraz Piłata wyłania się z przeczytanych fragmentów? Jak Piłat jest oceniany w tradycji chrześcijańskiej?

Piłat w oczach Bułhakowa.

Lektura fragmentów przedstawiających Piłata. Jaki obraz Piłata wyłania się z przytoczonych urywków? Jakie czynniki motywują decyzje Piłata?

Moralność a poczucie obowiązku.

Co to jest moralność i zasady moralne? Co to znaczy postępować zgodnie ze swoim sumieniem? Co oznaczają słowa umywać ręce? Jak rozumiem swoje poczucie obowiązku obywatelskiego?

c) Faza podsumowująca

Dyskusja. Co to znaczy być dobrym obywatelem? Czy to oznacza, by wypełniać ślepo obowiązki i bezkrytycznie podporządkowywać się ustanowionym prawom i nakazom? Czy człowiek jako jednostka społeczna jest zwolniony od poszukiwania prawdy w życiu? Piłat pyta retorycznie w czasie rozmowy z Jezusem, co to jest prawda. Jaki sens kryje w sobie to pytanie? Co ono ma wyrażać?

5. Bibliografia

1. Bułhakow M., *Mistrz i Małgorzata*, przekł. I. Lewandowska, W. Dąbrowski, wstęp A. Drawicz, oprac. tekstu i przypisy G. Przebinda, Wrocław, Ossolineum 2005, BN II 229.
2. Drawicz A., *Mistrz i Diabeł. Rzecz o Bułhakowie*, Warszawa, Muza 2002.
3. *Pismo Święte Nowego Testamentu*, przekł. z jęz. grec. oprac. zespół pod red. ks. M. Wolniewicza, wyd. 4, Poznań, Księgarnia Świętego Wojciecha 1988.

6. Załączniki

a) Zadanie domowe

Wyobraź sobie, że jesteś żołnierzem. Dostałeś rozkaz, którego wypełnienie z Twojego punktu widzenia będzie bezsprzecznym pogwałceniem wyznawanych przez Ciebie zasad. Czy wykonasz takie polecenie? Uzasadnij swoją odpowiedź. Jakie czynniki będą decydowały o wyborze takiej lub innej postawy?

7. Czas trwania lekcji

90 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz jest przewidziany na dwie godziny lekcyjne. Pierwsza będzie poświęcona osobie Piłata – charakterystyce postaci na podstawie fragmentów z *Pisma Świętego* i z *Mistrza i Małgorzaty*. Druga część zajęć będzie rozmową o motywach decyzji Piłata, a następnie dyskusją na temat moralności i wierności własnym zasadom w życiu człowieka.